

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 50 (6026) 3 сакавіка 1938 г., чацвер ЦЕНА 10 КАП.

НЯМА ЛІТАСЦІ ТРАЦКІСЦКА-БУХАРЫНСКІМ БАНДЫТАМ!

Сёння мы публікуем абнаваўчае з'яўленне на справе «права-трацкіска-блока».

Перад савецкім судом прадсталася усёя бандэ трацкіска-бухарынскіх пінэў, шкіднікаў, дыверсантаў і зайнаў. Кроў стыгне ў жылах, калі чыеш аб страшэнных злачынствах, абленых гэтай зграяй шпіёнаў і раднікаў, страціўшых ўсё кае чалавече аблічча.

Зладзействы рымскага папы Борджыя, панскага інквізітара Таркемада, слагата пракатара Азефа, пакінуўшы іх пасты сабе змрочную памяць, айшоўшых ў гісторыю як страшэнныя злачынцы, як зор верагоўства і варнацы, бляднеюць перад аздаенымі Троцкага, Бухарына, Рыкава, Яго і іх саўзельнікаў.

Шалёная, дэка, зварыная злоба сучасна пераможнага сацыялістычнага даўнінства спыла ў адзін брудны, ярдзючы клубок трацкістаў, бухарынаў, азефаў, меншавікоў, буржуазных напаяністаў і іншую мразь, якая неадзінадушна шчасліва савецкім на іх прыводзілі ў шаленства гул мару, гудзі заволаў, адзін выглад ітэлекцыя калгасных палёў. Яны быгатовы ішлі на ўсё, на ўсякія злачынствы, на любую падласць, абныкі бачыць савецкі народ ля сваіх з'яўленым, абяскоўленым, заканым у кайданы, толькі-б дабіцца пажэня сацыялізма.

Распярацца на кавалкі квітнеючы Соцкі Саюз, расчлянціць сацыялістычны радзіму, вярнуць уладу памешчыцкім і капіталістам, наладзе яро на іо рабочых і сялян, арабіць іх рабакапітала, адлаць іх пад уладу фашысцкіх варвараў, усеяць паму пудоўю краіну лесам шыбеніц, адлаць агар і пажару гарады і вёскі вялікай ярыжы, ператварыць яе ў калонію шышчых краін, — такія былі марыматы трацкіска-бухарынскіх гандзю.

І для ажыццяўлення сваёй затэчнай кры яны ішлі на ўсё: на самыя цяжкія злачынствы, на здраду, на гандальнай радзімай, напай свяшчэннай млі. Яны прадэвалі паму родную млію, за яку адалі сваё жыццё, адлаць сваю кроў лепшыя сыны краіны. Яны хацелі знішчыць усю вялікую вяваліні, адабываць партыяі Леніна—валіна, рабочым класам, савецкім надам ва ўпартых, найжорстцейшых ях у шматлікіх ворагамі, у баах зацяялім. Гэта мёрзная чучка ал'яўных мараўцаў добра ведала, што сы за ёй не пойдуч, што ёй няма го разлічваць на яку-небудзь масаю базу. Яна добра адчула сваё сісла, сваю мізэрнасць. І таму яна біла стэўку на дапамогу зноку — ўзброеную інтэрвенцыю фашысцкіх ярыжаў для зваржэння Савецкай улаі, на дапамогу гітлераўскіх фашысц, яснавельможных панюў і японскіх мураяў. І за гэту дапамогу трацкіска-бухарынскія бандыты абцягалі адць фашыстам квітнеючы Савецкую краіну і Беларусь, сонечную Грузію, зербайдаан, Сярэдне-Азіяцкія рэспублікі і багатае Савецкае Прымор'е; для тага яны займаліся шпіянажам, дырсіям, падрыўной, шкідніцкай рагай, масавым забойствам людзей, адлавалі замежным разведкам дзяржаўным тайны СССР, ганялівалі абодой савецкіх народаў, незалежасцю сацыялістычнай дзяржавы. Яны ахталі плацдарм для інтэрвенцыі, ашыцкія ўпланы, распраанна ў кабінетах генеральных габаў замежных дзяржаў. Зацятыя враг народа Троцкі, падлая бандыты ухарын, Рыкаў, Яго і іш. з'явіліся ўрмі саюзнікамі і паслядоўнымі вынаўцамі панаў фашысцкіх разведкаў. У трацкіска-бухарынскай бандзе, у ярдзючым трацкісцкім падполлі аб'аціліся ў адну агідную сямейку марыя пракаатары царскай ахранкі і шптыяны шпіёны англійскай, германскай, польскай і японскай разведкаў. азам яны рабілі сваю чорную, зрадцкіую справу. Усіх іх нагнаў, аргазаваў і нацхоўваў на нашу краіну зары шпіі і агент буржуазных ахнак з 1921 г. Л. Троцкі, а таксама о пашленнікі, даўнінцы саратнікі ухарын і Рыкаў. Гэта праклятая ройка прапала доўгі шлях верагоўства і зрады. Гэта яны былі ўеьас лязутчыкамі, агентамі буржуазіі ў абочым класе, гэта яны двурэшнікі, пукавалі партыю і народ, рыхтуючы гучную аброу, рыхтуючы нож у ішу разволючій.

Цялях 20 год яны ўтойвалі факт страшнай змовы супроць сацыялістычнай дзяржавы: у 1918 годзе, калі аздаваў рэспубліка знаходзілася ў смяротнай небяспецы, яны, падлая з пол-

ных, разам з «левымі» эсэрамі аргпазавалі змову, каб звергнуць савецкі ўрад і забіць правадцоў партыі і рабочага класа — таварышаў Леніна, Сталіна і Свэрдлова. Гэта рука вырадка Бухарына накіроўвала ў жніўні 1918 г. стрэл правай эсэргі Ф. Каплан у В. І. Леніна.

Сорпа ўздыгаюцца ў грудзях, калі чытаеш пра гэтыя жудасныя, гнуснейшыя злачынствы. Фашысцкія варвары, «героі» Альмеры і Гернікі, забойцы дзясяткаў тысяч мірных жыхароў Іспаніі і Кітая ў асобе трацкіска-бухарынскіх гадаў знайшлі сабе вартых спадручнікаў.

Трацкіска-бухарынскія бандыты хацелі пазбавіць савецкі народ яго лепшых людзей, імкнуліся шляхам тэрору абагалавіць, запалохаць яго. Яны, тройчы праклятыя забойцы, працілі кроў вялікага народнага трыбуна С. М. Кірава. Яны рыхталі забойствы кіраўнікоў партыі і ўрада. Па даручэнню справа-трацкіскага блока прэзэрэны бандыт Ягола, пры дапамозе страціўшых усякае сумленне ўрачоў, атруціў крыштальна чыстага, непахіснага большэвіка-леніна В. В. Куйбышава, забіў беззаветнага барацьбіта за справу працоўных В. Р. Меншыжскага, рыхтываў умяршэне тав. Н. І. Ежова.

Гэты-ж гнусны забойца атруціў генія чалавечтва, лепшага друга працоўных, вялікага п'ёмніка А. М. Горькага і яго сына М. Пешкова. Трацкіска-бухарынскія бандыты баяліся магутнага голасу вялікага гуманіста, баяліся яго велічнага ўплыву на шырокія масы ўсяго свету, яны ненавідзелі яго—палкага, нястомнага барацьбіта за сацыялізм, яго — друга вялікага Сталіна, яго — уваасабленне сумлення і чэсці народа.

Перад судом прадстаў і адзін з аргпазаватараў беларускіх нацыянал-фашысцкаў, маіры агент польскай ахранкі Шаранговіч. Па ўказанню «права-трацкіскага блока», па даручэнню польскай разведкі ён веў падрыўную, зрадніцкую работу на тэрыторыі Савецкай Беларусі. Як паказаў Шаранговіч на папярэднім судстве, яны «ставілі перад сабой адну задачу—задыць барацьбу з савецкай уладай лявымі метадамі, уключаючы тэрор, дыверсію і шкідніцтва. Канечнай мэтай было адварненне Беларусі ад Савецкага Саюза і стварэнне «незалежнай» буфернай дзяржавы, якая, несумненна, знаходзілася-б паміж у руках Польшчы і Германіі...»

Падлім шпіён Шаранговіч і яго саўзельнікі рыхталі квітнеючай Савецкай Беларусі лёс Заходняй Беларусі, стогучай пад ботам польскага фашызма. Яны хацелі ператварыць паму краіну ў сучасныя засценак, у забітую, жабрацкую калонію польскага і германскага фашызма, хацелі адлаць беларускі народ на расправу і з'яўленне панам Скірмунтам, Паточкім і Радзівілаам.

Беларускі народ праклінае гэтых мараўцаў, гнусных шпіёнаў, нанішчых пшмат школы сацыялістычнаму будаўніцтву ў нашай краіне, рабійшых замаах на яго шчаслівае жыццё, на яго зваванні.

Свяшчэнны гней ахаліць сэрцы савецкіх людзей, біязмежна іх нянавісць да агідных зраднікоў, ганялаўшых жыццём 170-мільёнага народа, лёсам будучых пакаленняў.

Разам з усімі народамі неабсяжнага Савецкага Саюза беларускі народ ад усёй душы дзякуе слаўнай савецкай разведцы на чале са сталінскім наркомам тав. Н. І. Ежовым, разбітаўшай смардзючы клубок змовы, зрадніцтва і пракаатары, выкрывшай подлую бану шпіёнаў і забойцаў.

Згуртаваны вакол партыі Леніна—Сталіна, вакол вялікага правадара таварыша Сталіна, беларускі народ зорна стаіць на варце свяшчэнных граніц савецкай зямлі. І ніякім трацкісцкім вырдакам не ўдасца ажыццявіць зверскія замыслы сваіх фашысцкіх гаспадароў, не ўдасца адарваць Беларусь ад вялікага Саюза ССР. Рукі кораткі для гэтага!

Выкрывіць трацкіска-бухарынскай банды — вялікая перамога над сіламі міжнароднага фашызма. Гэта перамога варта выйграваць сражэння.

Слаўная савецкая разведка аказала велізарную паслугу ўсяму перадавому чалавечтву, усём тым, каму дорагі інтарэсы культуры.

Суд над трацкіска-бухарынскімі бандытамі — суд усяго савецкага народа і прыговор суда можа быць толькі адзін:

— Расцінуць агідную галіну! Знішчыць усючот подлую трацкіска-бухарынскую банду!

ВЫСТУПЛЕННІ ГІТЛЕРАЎЦАЎ У АЎСТРЫІ

ПАРЫЖ, 1 сакавіка. (БЕЛТА). Агенства Юнайтэд Прэс паведамляе з Вены, што ўчора аўстрыйскі ўрад некаваў новай паўяўненні войск у стаіну правінцыі Штырыі — Град — для падаўлення ўзброенага выступлення гітлераўцаў.

У рабочых цэнтрах Вены арганізаваны антыфашысцкія камітэты дзеяння.

САВЕЦКА-ГЕРМАНСКАЯ ЗГОДА

1 сакавіка 1938 года ў Берліне падпіана савецка-германская згода аб таварным і плацэжным абароне на 1938

Учора Ваенная Калегія Вярхоўнага Суда СССР пачала разгляд справы антысавецкага „права-трацкіскага блока“ — агалцелай банды шпіёнаў, дыверсантаў, шкіднікаў і забойцаў.

Адзіны ў сваім вялікім гневе, у сваёй нянавісці да трацкіска-бухарынскіх бандытаў, савецкі народ патрабуе:

— Знішчыць, як шалёных сабак, подлых змоўшчыкаў, гнусных здраднікаў радзімы!

КАНФЛІКТ ПАМІЖ ПАЛАТАЙ ДЭПУТАТАЎ І СЕНАТАМ У ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 1 сакавіка. (БЕЛТА). Канфлікт паміж сенатам і палатай дэпутатаў у сувязі з абмеркаваннем законапраекта аб кодэксе працы прадаўжае развівацца. Учора камісія палаты дэпутатаў па пытаннях працы аднавіла поўнаасцю тэкст, адхілены сенатам. У прыватнасці, камісія аднавіла пункт, які распаўсюджае закон аб арбітражы на сельскагаспадарчых рабочых, пункт, які ўстанаўляе права арбітра ў прамысловым канфлікце патрабаванняў і дакументаў прадпрыемства, і, нарэшце, пункт аб рухомай шкале заробатнай платы, устанаўляючы павышэнне заробатнай платы ў адпаведнасці з павышэннем кошту жыцця.

ПАРЫЖ, 1 сакавіка. (БЕЛТА). Учора палата дэпутатаў разгледзела законапраект аб арбітражы з тымі папраўкамі, якія былі зробленыя сенатам. Не гледзячы на ўсе намаганні фашысцкіх і правых дэпутатаў, палата прыняла законапраект, распрацаваны камісіяй палаты дэпутатаў па пытаннях працы, г. зн. аднавіла тэкст законапраекта, адхілены сенатам.

АНТЫБРЫТАНСКАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ ІСПАНСКІХ МЯЦЕЖНІКАЎ

ЛОНДАН, 1 сакавіка. (БЕЛТА). Англійскія газеты паведамляюць аб антыанглійскім выступленні мяцежнага генерала Кейно дэ Льяно на парадзе мяцежнікаў, якая адбылася 27 лютага ў Ла Лінеа.

«Дэйлі геральд» піша, што пяць тысяч мяцежнікаў прайшлі ў непасрэднай блізкасі ад англа-іспанскай граніцы (ад англійскай краіны Гібралтар). Вялікая колькасць гунгаварышчеляў была ўстанаўлена ля граніцы. Яны былі звернуты ў бок англійскай тэрыторыі з тым, каб населініцтва Гібралтара магло чуць усё сказаныя прамовы. Дэ Льяно выступіў з прамоваю, у якой заявіў: «Мы хутка даб'ёмся звароту Гібралтара». Яго суправаджалі генерал мяцежнікаў Оргас, германскі палкоўнік і два германскія капітаны. Атрад суправаджаўшы дэ Льяно, быў апраунут у форму германскага рэйхсвера. На парадзе прысутнічаў рад прадстаўнікоў уладаў Гібралтара, у тым ліку начальнік гібралтарскай сакрэтнай паліцыі.

У сувязі з гэтай антыбрытанскай дэманстрацыяй «Таймс» піша, што другі мяцежнікаў вядзе сістэматычную антыбрытанскую прапаганду.

СТРАТЫ ЯПОНСКОЙ АРМІІ ЗА 5 1/2 МЕСЯЦАЎ ВАЙНЫ

КАНТОН. (Інф. «Правды»). Па верных даных, атрыманых з Шанхая, устаноўлена, што страты японскай арміі ў Кітаі на 1 студзеня 1938 года выражаюцца ў наступным размер: 1. Сухпутная армія. Забіта 42.230 чалавек, у тым ліку: генерал-лейтанантаў — 5, палкоўнікаў — 13, падпалкоўнікаў — 20; ранена 142.150 чалавек, знікла без вестак — 8.510 чалавек, у тым ліку 400 афіцэраў; дезертавала з фронту — 560, памерла ад хвароб 450 чал.

2. Авіяцыя. Знішчана 387 сухпутных і марскіх самалётаў, загінуча пілотаў 376, з іх: сухпутнай авіяцыі 126 і марской — 250. Знікла без вестак і ўзята ў палон 87 пілотаў і рана 109.

3. Марскія сілы. Забіта 3.240 чалавек, знікла без вестак 460. Пашкоджаны крэйсеры другога класа: «Тамэ» (вадазмяшчэнне 5.500 тон), «Ой» (вадазмяшчэнне 5.500 тон), «Тэнрю» (вадазмяшчэнне 3.500 т) і «Сэндэй» (вадазмяшчэнне 5.195 тон). Развіты кітайскай авіяцыі 4 кананеркі, пацоплены 4 транспарты, з іх адзін «Мамія» (вадазмяшчэнне 15.820 тон) з пагружаным батальёнам пяхоты; пашкоджана авіяматка «Рудзю» (вадазмяшчэнне 7.100 тон, нясе 40 самалётаў).

СУПРОЦЬ ГЕРМАНАФІЛЬСКОЙ ПАЛІТЫКІ БЕКА

ВАРШАВА, 1 сакавіка. (БЕЛТА). «Гіюстрованы кур'ер поданні» змяшчае рэзалюцыю, вынесеную агудным сходам саюза афіцэраў запаса ў Льева, асуджаючы германфільскую палітыку міністра замежных спраў Польсчы Бека.

ВАРВАРСКАЕ ЗРУЙНАВАННЕ ГАРАДОЎ КІТАЯ

ЛОНДАН, 28 лютага. (БЕЛТА). Раз'юшаныя сваім няўдачам, японскія імперыялісты эню прыступілі да варварскага зруйнавання гарадоў Кітая і знішчэння мірных грамадзян. 26 і 27 лютага японская авіяцыя зрабіла адначасова налёты на дзясяткі гарадоў правінцыі Фуцзянь, Цзянсі, Хэ-

ГАРАДСКІ ПАРТЫЙНЫ СХОД ВЫШэйШых І СЯРЭДНІХ НАВУЧАЛЬНЫХ УСТАНОЎ

1 сакавіка адкрыўся агуднагарадскі сход партыйных арганізацый вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў гора. Менска. На сходзе прысутнічае каля 700 членаў і кандыдатаў партыі. У рабоце партыйнага схода прымае ўдзел выканавочны абавязкі другога сакратара ЦК КП(б)Б т. Лявіцкі і інш. члены бюро ЦК КП(б)Б.

Асноўнае пытанне парадку дня — разрагортванне партыйна-масавай і выхаваўчай работы ў навучальных установах.

Дакладчык па гэтаму пытанню тав. Новікава на аснове абсудвання 18 навучальных устаноў капітротымі фактамі паказала агуднаму партыйнаму сходу, як прабураўшыся ў Наркамат асветы і ў навучальныя ўстановы ворагі народа праводзілі сваю подлую контррэвалюцыйную работу, накіраваную супроць падрыхтоўкі кадраў; рэзганялі здольных студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкі склад; пасаджалі сваіх, варожых нам людзей, якія тварылі свае гнусныя справы.

Ворагі народа зрывалі вучэбныя планы, выхвалялі такіх дыспціліна, як ланізізм, дыялектычны матэрыялізм, гісторыя партыі, змянялі гадзіны на вывучэнне рускай і беларускай моў. Ускладнілі мерамі зрывалі партыйна-масава-выхаваўчую работу, пагаршалі матэрыяльную ўмову (закрывалі сталовыя, разбуралі інтэрнаты і т. д.).

Далей тав. Новікава астанаўліваецца на тым, што партыйная арганізацыя такіх інстатутаў, як Нарданаў распадараі, Політэхнічнага і ішп., не займалася на сваіх партыйных сходах пытаннямі выканання рашэнняў ЦК КП(б) і СНК СССР аб вышэйшых і сярэдніх навучальных установах.

У рэзалюцыі схода выражае рашучы пратэст супроць фактычнага далучэння Данцыга да фашысцкай Германіі, супроць абмежавання польскай працоўнай у Данцыгу і прыкамандзіравання афіцэраў германскага рэйхсвера да данцыгскай паліцыі.

Група камандзіраў-ордынамасраў, уадаўнікоў грамадзянскай авіяцыі, унагароджаных юбілейнай медаллю «20 год РСЧА». У першым радзе (злева направа): палкоўнік т. Д. І. Самарскі, камандзір дывізіі т. Г. К. Жукаў, у другім радзе—капітан К. І. Жукоў і майер т. К. Казлоў. Фото В. Бернера (БССР).

3 МУРМАНСКА АД 1 САКАВІКА 1938 г. ЦК ВКП(б) — ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

Выканаўшы заданне партыі і ўрада па знішчэнню героюў-паланінаў з дрэйфуючай крмі станиці «Паўночны полюс», зніжа караблёў «Таймыр» і «Мурман», вярнуўшыся ў Мурманск, шле Вам, дарэгаму правадцоу народаў, баявое большэвіцкае прывітанне. Каманды караблёў запяўняюць Вас, што га-

Радзё з „Ермака“

БОРТ «ЕРМАКА», 1 сакавіка. (Радзё). Учора «Ермак» з «Мурманам» на буксіры павольна прасоўваўся наперад да берагоў Нарвегіі. З-за шторма ўдалася праходзіць толькі па 15—20 міль за чатырохгадзіну вачту.

Сёння ў 13 гадз. 30 мін. на вялікай хвалі абарвала буксір. З прычыны моц-

нага хвалявання і небяспекі новых абрываў рашылі буксіроўку пагуць не аднаўляць. Зараз — моцны папутны вецер. «Мурманец» ідзе пад парусамі.

Нашы каардынаты — 60 гр. 13 мін. Паўночнай шыраты і 3 гр. 37 мін. усходняй даўгаты.

ТРАЯНОУСКІ.

Зацверджана Советам Народных Камісараў Саюза ССР 28 лютага 1938 г.

АБ ПАЛЯПШЭННІ РАБОТЫ КАМІСІІ САВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ПРЫ СНК СССР

РАШЭННЕ БЮРО КАМІСІІ САВЕЦКАГА КАНТРОЛЯ ПРЫ СНК СССР.

У мэтах палепшэння работы Камісіі Саветага Кантроля пры Совеце Народных Камісараў СССР Бюро Камісіі Саветага Кантроля лічыць неабходным:

1. Работу Камісіі Саветага Кантроля скаантрываць на правярцы выканання рашэнняў Соўнаркама СССР і Эканомсавета з выдзяленнем пры гэтым найбольш актуальных з іх.

Асабога ад Савета Народных Камісараў СССР пана работы Камісіі Саветага Кантроля не мае.

2. На пасяджэнні Савета Народных Камісараў СССР дакладваць аб рэзультатах работы Камісіі Саветага Кантроля па правярцы выканання пастаноў СНК.

На кожным пасяджэнні Эканамічнага Савета дакладваць аб рэзультатах правяркі выканання раней прынятых рашэнняў Эканомсавета.

3. Лічыць адной з важнейшых задач КСК вывучэнне арганізацыйнага пабудавання іх цэнтральных і саюзных, так і рэспубліканскіх і месных савецкіх і гаспадарчых арганізацый.

У гэтых мэтах КСК сістэматычна вывучае ў прымяненні на практыцы палепшэнне аб народных камісарыятах, іх галаўках і іншых савецкіх і гаспадарчых органах, вывучае структуру і штаты гэтых органаў. Пры гэтым КСК павінна мець на ўвазе садаўнасць палепшэнню справе кіраўніцтва саюзных і рэспубліканскіх арганізацый падначаленымі іх арганізацыямі, палепшэнню абслугоўвання насельніцтва з боку дзяржаўнага апарата, усунуттвенню бюракратычных элементаў у яго рабоце і заабочэнню свечасавога і правільнага выканання законаў і пастаноў Урада.

Кіраўніцтва работай у галіне палепшэння арганізацыйнага пабудавання дзяржаўнага апарата і кіраўніцтва арганізацыйнай групай КСК ускладніце пасярэдна на Старшыню Камісіі Саветага Кантроля.

4. З прычыны таго, што будаўніцтва займаюца ўсе наркаматы і ўстанавы, што патрабуе ўзмоцненай работы КСК па кантролю за гэтай справай ва ўсіх наркаматах, стварыць у Камісіі Саветага Кантроля асобую групу па будаўніцтву і будаўнічых матэрыялах.

КСК павінна штомесячна рабіць СНК паведамленні аб рэзультатах кантролю за выкананнем пастаноў Урада па пытаннях будаўніцтва.

5. У сувязі з новым палажэннем аб Дзяржплане СССР — Камісіі Саветага Кантроля, унікаючы дубліравання работы з Дзяржпланам, павінна карыстацца матэрыяламі правяркі Дзяржплана і прымаць, у адпаведнасці з ускладненымі на КСК функцыямі, меры па выкананню пастаноў Урада.

6. З прычыны таго, што правільная арганізацыя прыёму-здачы спраў пры змене кіраўніцтва спрымае ўскрыццю наўчальных у рабоце апарата недахопаў, а таксама і іх знішчэнню, Камісія Саветага Кантроля павінна сістэматычна правярць выкананне вядомствамі пастаноў СНК СССР аб прыёме-здачы спраў і ў асоба важных выпадках прадаўці КСК павінен прымаць удзел у прыёме-здачы спраў.

На аснове актаў прыёму-здачы спраў КСК павінна правярць прымяняе вядомства меры па усунуттвенню выдзельных недахопаў.

7. Увесці ў практыку работы КСК сістэматычны везд на месцы кантралёўных груп на чале з членамі КСК для правяркі выканання рашэнняў Урада па рэспубліцы, краю, вобласці або па асобных галінах работы на месцы.

8. Лічыць неабходным пшкыр прыцінуць да работы па асобных кантралёўных заданнях КСК работнікаў, не працуючых непасрэдна ў апарате КСК.

9. З прычыны наўясенні немалой колькасці кіруючых работнікаў, якія звартаюцца ў КСК з заявамі і скаржамі на іншыя органы з аўным імкненнем да перастрахоўкі, замест прыняцця сараўдучых мер па лініі свабой устаноў, прызнаць неабходным такіх кіраўнікоў за блэздыянасці і перастрахоўку шыпяць да адказнасці.

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА „ПРАВА-ТРАЦКІСЦКАГА БЛОКА“ АБВІНАВАЎЧАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ

ПА СПРАВЕ Бухарына Н. І., Рыкава А. І., Ягоды Г. Г., Крэцінскага Н. Н., Ракоўскага Х. Г., Розенгольца А. П., Іванова В. І., Чэрнова М. А., Грынько Г. Ф., Зеленскага І. А., Бессонава С. А., Ікрамава А., Хаджаева Ф., Шаранговіча В. Ф., Зубарэва П. Т., Буланава П. П., Левіна Л. І., Плетнёва Д. Д., Казакова І. Н., Максімава-Дзікоўскага В. А. і Кручкова П. П.—

абвінавачваемыя ў тым, што яны па заданню разведка варожых да Совецкага Саюза замежных дзяржаў склалі змоўніцкую групу пад назвай „права-трацкісцкі блок“, паставіўшую сваёй мэтай ішпажаж у карысць замежных дзяржаў, шкідніцтва, дыверсіі, тэрор, падрыхтву ваеннай магутнасці СССР, правакацыю ваеннага нападу гэтых дзяржаў на СССР, раз'яўненне СССР і адрыв ад яго Украіны, Беларусі, Сярэдне-Азіяцкіх Рэспублік, Грузіі, Арменіі, Азербайджана, Прымор'я на Далёкім Усходзе—у карысць памятных замежных дзяржаў, нарэшце, звяржэнне ў СССР існуючага сацыялістычнага грамадскага і дзяржаўнага ладу і аднаўленне капіталізму, аднаўленне ўлады буржуазіі.

Праведзеныя органы НКВД расследваннем устаноўлена, што па заданню разведка варожых да СССР замежных дзяржаў абвінавачваемыя па гэтай справе арганізавалі змоўніцкую групу пад назвай „права-трацкісцкі блок“, паставіўшую сваёй мэтай звяржэнне існуючага ў СССР сацыялістычнага грамадскага і дзяржаўнага ладу, аднаўленне ў СССР капіталізму і ўлады буржуазіі, расчлененне СССР і адтаржэнне ад яго ў карысць указаных вышэй дзяржаў Украіны, Беларусі, Сярэдне-Азіяцкіх рэспублік, Грузіі, Арменіі, Азербайджана і Прымор'я.

У 1923 годзе, а для англійскай разведкі ў 1926 годзе. Абвінавачваемы Ракоўскі Х. Г. — адзін з бліжэйшых і асоба давераных людзей Л. Троцкага, з'яўляўся агентам англійскай «Інтэліжэнс-Сервіс» з 1924 года і японскай разведкі з 1934 года. Абвінавачваемы Чэрнов М. А. пачаў сваю шпіёнскую работу ў карысць Германіі ў 1923 годзе, звязаўшыся з германскай разведкай па ініцыятыве і пры садзейнічэнні беззаводскага эмігранта-меншавіка Дана.

Пасля фашыскага перавароту ў Германіі шпіёнская работа трацкістаў прыняла яшчэ больш шырокі і рэзка выражаны паражэнчы характар. Абвінавачваемы Бессонаў, які, па яго ўласнаму прызнанню, прымаў актыўны ўдзел у нелегальных пераговарах трацкістаў з германскімі фашысцкімі пераважца, ваеннымі коламі аб сумеснай барацьбе супроць СССР, не толькі асабіста вёў перагаворы аб падтрыманні антысавецкай змовы з бліжэйшым супрацоўнікам Розенберга па знешнапалітычнаму аддзелу фашыскай партыі Дайчам, але і быў у курсе сустрэч і пераговараў Л. Троцкага з Гесам, Нідэрмаверам і праф. Хаусхаверам, з якім Л. Троцкі дасягнуў згоды на ўмовах, аб якіх гаварыў Пятноў на судовым працэсе па справе антысавецкага трацкіскага цэнтры.

Дыялогам паўстанчому выступленню на Украіне супроць савецкай улады. У выніку гэтага пераговараў з Польшчай было дасягнута падзенне, і пераход генеральных штабаў у польскіх арміяў на Украіну зброі, дыверсіятаў і пелюраўскіх эмісараў. (Т. 9, л. с. 18).

Прымор'я, Грузіі, Арменіі, Азербайджана і Сярэдне-Азіяцкіх рэспублік. Гэта прызнаў паўнамоцна абвінавачваемы Бухарын, паказаўшы наступнае: «К таму часу, калі Троцкі вёў перагаворы з наміцкімі фашыстамі і абіраў ім тэрытарыяльны ўступкі, мы, правыя, ужо былі ў блоку з трацкістамі. Радзік мне гаварыў, што Троцкі лічыць асноўным шансам прыходу блока да ўлады паражэнне СССР у вайне з Германіяй і Японіяй і прапануе пасля гэтага паражэння аддаць Германіі Украіну, а Японіі — Далёкі Усход. Радзік мне паведаміў аб гэтым у 1934 годзе...» (Т. 5, л. с. 107).

Разведчых органаў і ворага народа Л. Троцкага. Так, па дырэктыве японскай разведкі было арганізавана кіраванне таварнага поезда з вайсковым грузам на ст. Валачаеўка і на пераго Хор-Дармдштуха поезда № 501, бо было забіта 21 чалавек і паранена чалавек. Па тых-жа ўказаннях японцаў былі зроблены дыверсіі на шахтах № 10 і 20 у Сучане. (Т. 4, л. с. 1-14).

Следствам устаноўлена, што «права-трацкісцкі блок» аднаў у сваёй ролі падпольныя антысавецкія групы трацкістаў, прыхільнікаў, меншавікоў, эсераў, буржуазных нацыяналістаў Украіны, Беларусі, Грузіі, Арменіі, Азербайджана, Сярэдне-Азіяцкіх рэспублік, што падцяражвалі матэрыяламі не толькі гэтага следства, але і матэрыяламі судовых працэсаў, праішоўшых у розных месцах у СССР, і, у прыватнасці, судовых працэсаў па справе групы ваенных змоўшчыкаў—Тухачэўскага і іншых, асуджаных Спецыяльным Прэсудыумам Вярхоўнага Суда СССР 11 чэрвеня 1937 года, і па справе групы грамадзянскіх буржуазных нацыяналістаў Мізіана, Онджанава і інш., асуджаных Вярхоўным судом Грузійскай ССР 9 ліпеня 1937 года.

Кіраўнікі «права-трацкіскага блока», у тым ліку абвінавачваемыя па гэтай справе Рыкава, Бухарын і іншыя, былі паўнамоцна асвадомлены аб шпіёнскіх сувязях сваіх саўдзельнікаў і ўсяляк заахвочвалі распаўсюненне гэтых шпіёнскіх сувязей. Усё гэта дастаткова тлумачыць, чаму гэтыя паны, якія знаходзіліся на службе замежных разведка, з такой лёгкасцю ішлі на расчлененне СССР і адтаржэнне цэлых абласцей і рэспублік у карысць замежных дзяржаў.

Згода «права-трацкіскага блока» з замежнымі разведкамі таксама палатчалася і тым, што некаторыя з абвінавачваемых па гэтай справе змоўшчыкаў з'яўляліся правакатарамі і агентамі параскай ахраны. Прабравіўшыся па адказныя пасты ў савецкай дзяржаве, гэтыя правакатары, аднак, не пераставалі апаасацца выкрыцця сваіх злечытваў супроць рабочага класа, супроць сацыялізму. Ахопленыя пастаянным страхам сафіго выкрыцця, гэтыя ўдзельнікі змовы бачылі сваё адзінае выратаванне ў звяржэнні савецкай улады, ліквідацыі савецкага ладу, аднаўленні ўлады памешчыкаў і капіталістаў, у інтэрэсах якіх яны прадвалялі параскай ахраны і пры якіх яны толькі і маглі адчуваць сабе па-за небяспечнасці.

Другі ўдзельнік антысавецкай змовы і адзін з кіраўнікоў нацыяналістычнай арганізацыі на Узбекістане абвінавачваемы Ірмаваў паказаў: «Перад намі насталі ўзнікалі пытанне аб неабходнасці арментавацца на адну з моцных еўрапейскіх дзяржаў, якая аказала-б нам непасрэдную дапамогу ў момант узброенай барацьбы супроць савецкай улады...» (Т. 12, л. с. 59, 60).

Па гэтым паведаў абвінавачваемы Ф. Хаджаев на следстве паказаў: «Бухарын указаў, што Узбекістан і Туркменія павінны быць адтаргнуты ад СССР і існаваць пад пратэктаратам Японіі і Германіі, але што пры гэтым не ўдасца абыйсці і Англію і таму трэба пайсці на завязанне сувязей з англійцамі. Рэальнае ўсё гэта пачалося аб пратэктарате Англіі і таму ўпор быў узяты на яе.» (Т. 13, л. с. 89 об.).

Аб такіх-жа дырэктывах, выходзячых ад Л. Троцкага, падрабязна паведаваў на следстве даў абвінавачваемы Розенгольц, які паказаў наступнае: «Побач з дырэктывай Троцкага атрыманай мною праз Крэцінскага і Седова, аб правядзенні ў знешнягандлі шкідніцкай работы, накіраванай на аказанне прамой дапамогі Германіі і Японіі, — характэрнай шкідніцкай дзейнасцю вызначыўся яшчэ ўказанымі...» (Т. 13, л. с. 89 об.).

Паводле ўсялякага агента ўнутры СССР, удзельнік «права-трацкіскага блока» усё свае намеры ў барацьбе супроць існуючага ў СССР грамадскага і дзяржаўнага сацыялістычнага ладу і за захват улады ўскладалі выключна на ўзброеную дапамогу замежных агрэсараў, якія абіраў аказаць змоўшчыкам гату дапамогу на ўмовах расчленення СССР і адтаржэння ад СССР Украіны, Прымор'я, Беларусі, Сярэдне-Азіяцкіх рэспублік, Грузіі, Арменіі і Азербайджана.

Усё гэта дастаткова тлумачыць, чаму гэтыя паны, якія знаходзіліся на службе замежных разведка, з такой лёгкасцю ішлі на расчлененне СССР і адтаржэнне цэлых абласцей і рэспублік у карысць замежных дзяржаў.

Аднак, сувязямі з германскімі фашызма паражэнчарыя работа трацкісцкіх наймітаў не абмяжоўвалася. Яны разам з ішпымі ўдзельнікамі антысавецкай змовы, у адпаведнасці з лініяй Л. Троцкага, арыентаваліся і на другую фашыскага агрэсара — Японію.

Абвінавачваемы Шаранговіч, агент польскай разведкі і адзін з кіраўнікоў антысавецкай арганізацыі беларускіх нацыяналі-фашыстаў, прызнаў, што гэта арганізацыя вяла сваю падрыхтоўку работу не толькі па ўказаннях прыхільнікаў «права-трацкіскага блока», але і па дырэктывах польскай разведкі.

Характэрныя свае адносіны да гэтага пытання, абвінавачваемы Рыкава паказаў: «Я і іншыя члены цэнтры прыхільныя пазіцыі, то і я Бухарын паўнамоцна надалі і выказваўся за гэту пазіцыю яшчэ больш рэзка, чым мы. У прыватнасці, іменна ён унёс прапанову і фармуляваў ідэю адарвання фронту немцам у выпадку вайны.» (Т. 1, л. с. 152).

Аб укаваных «права-трацкіскага блока», абвінавачваемы Шаранговіч разгарнуў шырокае шкідніцтва ў тэме сельскай гаспадаркі і прамысловасці СССР. Па гэтым паведаў абвінавачваемы Шаранговіч паказаў: «На месцах, для практычна ажыццяўлення нашых шкідніцкіх замаслаў, была створана сетка шкідніцкіх дыверсійных груп...» (Т. 6, л. с. 49).

Такое падзенне «права-трацкіскага блока» з прадстаўнікамі ўказаных вышэй замежных дзяржаў палатчалася тым, што многія кіруючыя ўдзельнікі гэтай змовы з'яўляліся лаўшчыкамі агентамі замежных разведка, ажыццяўляўшы на працягу многіх гадоў шпіёнскую дзейнасць у карысць гэтых разведка.

Аднак, матэрыялы па гэтай справе, якія боп у распардажэнні следства, устаноўляюць, што сувязь ворага народа Троцкага з нямецкай палітычнай паліцыяй і разведкамі іншых краін адлюстравала да значна больш ранняга перыяду часу. Следствам дакладна устаноўлена, што Троцкі быў звязан з германскай разведкай ужо з 1921 года і з англійскай «Інтэліжэнс-Сервіс» з 1926 года.

На ўласнась згоды Л. Троцкага і трацкіскай арганізацыі ў СССР з фашысцкімі коламі і правядзенне ў СССР падрыхтоўкі паражэнчарыя работы па ўказанай германскай разведцы прызналі на следстве і іншыя абвінавачваемыя па гэтай справе. Аднак, сувязямі з германскімі фашызма паражэнчарыя работа трацкісцкіх наймітаў не абмяжоўвалася. Яны разам з ішпымі ўдзельнікамі антысавецкай змовы, у адпаведнасці з лініяй Л. Троцкага, арыентаваліся і на другую фашыскага агрэсара — Японію.

Абвінавачваемы Шаранговіч, агент польскай разведкі і адзін з кіраўнікоў антысавецкай арганізацыі беларускіх нацыяналі-фашыстаў, прызнаў, што гэта арганізацыя вяла сваю падрыхтоўку работу не толькі па ўказаннях прыхільнікаў «права-трацкіскага блока», але і па дырэктывах польскай разведкі.

Характэрныя свае адносіны да гэтага пытання, абвінавачваемы Рыкава паказаў: «Я і іншыя члены цэнтры прыхільныя пазіцыі, то і я Бухарын паўнамоцна надалі і выказваўся за гэту пазіцыю яшчэ больш рэзка, чым мы. У прыватнасці, іменна ён унёс прапанову і фармуляваў ідэю адарвання фронту немцам у выпадку вайны.» (Т. 1, л. с. 152).

Аб укаваных «права-трацкіскага блока», абвінавачваемы Шаранговіч разгарнуў шырокае шкідніцтва ў тэме сельскай гаспадаркі і прамысловасці СССР. Па гэтым паведаў абвінавачваемы Шаранговіч паказаў: «На месцах, для практычна ажыццяўлення нашых шкідніцкіх замаслаў, была створана сетка шкідніцкіх дыверсійных груп...» (Т. 6, л. с. 49).

Гэта перш за ўсё адносіцца да аднаго з націнцеляў змовы — ворага народа Троцкага. Яго сувязь з Германіяй была вычарпальна даказана па працэсах трацкіска-зінюўскага тэарэтычнага цэнтры ў жніўні 1936 года і антысавецкага трацкіскага цэнтры ў студзені 1937 года. Аднак, матэрыялы па гэтай справе, якія боп у распардажэнні следства, устаноўляюць, што сувязь ворага народа Троцкага з нямецкай палітычнай паліцыяй і разведкамі іншых краін адлюстравала да значна больш ранняга перыяду часу. Следствам дакладна устаноўлена, што Троцкі быў звязан з германскай разведкай ужо з 1921 года і з англійскай «Інтэліжэнс-Сервіс» з 1926 года.

Аднак, матэрыялы па гэтай справе, якія боп у распардажэнні следства, устаноўляюць, што сувязь ворага народа Троцкага з нямецкай палітычнай паліцыяй і разведкамі іншых краін адлюстравала да значна больш ранняга перыяду часу. Следствам дакладна устаноўлена, што Троцкі быў звязан з германскай разведкай ужо з 1921 года і з англійскай «Інтэліжэнс-Сервіс» з 1926 года.

Аднак, сувязямі з германскімі фашызма паражэнчарыя работа трацкісцкіх наймітаў не абмяжоўвалася. Яны разам з ішпымі ўдзельнікамі антысавецкай змовы, у адпаведнасці з лініяй Л. Троцкага, арыентаваліся і на другую фашыскага агрэсара — Японію.

Абвінавачваемы Шаранговіч, агент польскай разведкі і адзін з кіраўнікоў антысавецкай арганізацыі беларускіх нацыяналі-фашыстаў, прызнаў, што гэта арганізацыя вяла сваю падрыхтоўку работу не толькі па ўказаннях прыхільнікаў «права-трацкіскага блока», але і па дырэктывах польскай разведкі.

Характэрныя свае адносіны да гэтага пытання, абвінавачваемы Рыкава паказаў: «Я і іншыя члены цэнтры прыхільныя пазіцыі, то і я Бухарын паўнамоцна надалі і выказваўся за гэту пазіцыю яшчэ больш рэзка, чым мы. У прыватнасці, іменна ён унёс прапанову і фармуляваў ідэю адарвання фронту немцам у выпадку вайны.» (Т. 1, л. с. 152).

Аб укаваных «права-трацкіскага блока», абвінавачваемы Шаранговіч разгарнуў шырокае шкідніцтва ў тэме сельскай гаспадаркі і прамысловасці СССР. Па гэтым паведаў абвінавачваемы Шаранговіч паказаў: «На месцах, для практычна ажыццяўлення нашых шкідніцкіх замаслаў, была створана сетка шкідніцкіх дыверсійных груп...» (Т. 6, л. с. 49).

Што датычыць прыцягнутых па гэтай справе, то значная частка гэтых абвінавачваемых, па іх ўласнаму прызнанню, з'яўляюцца шпіёнамі — агентамі замежных разведка або доўгі час абвінавачваемы Крэцінскі Н. Н. на прамому заданню ворага народа Троцкага ўступіў у здродніцкую сувязь з германскай разведкай у 1921 годзе.

Абвінавачваемы Розенгольц А. П. — адзін з кіраўнікоў трацкіскага падполья, пачаў сваю шпіёнскую работу для германскага генеральнага штаба

Фактычна бок здродніцкіх адносін антысавецкіх змоўшчыкаў з японскай разведкай прадстаўляўся па матэрыялах следства ў такім выглядзе: Як паказаў абвінавачваемы Крэцінскі, у часе спаткання з Л. Троціным у Мераве, у кастрычніку 1933 года, Троцкі яму заявіў аб неабходнасці ўстаўлення больш цеснай сувязі з японскай разведкай.

Абвінавачваемы Рыкава паўнамоцна пацвердзіў наяўнасць здродніцкай сувязі прыхільнікаў з фашыскай Польшчай, паказаўшы: «... Група ўдзельніцкай арганізацыі прыхільныя пазіцыі з укаванымі ўказаннямі, у мэтах ажыццяўлення нашых змоўшчыцкіх, здродніцкіх планаў, устанавіла сувязь з фашыскай Польшчай, з польскімі разведвальнымі органамі ў прыватнасці.» (Т. 1, л. с. 118).

Следствам устаноўлена, што цэлы рад такіх дыверсійных і шкідніцкіх актаў змоўшчыкамі быў у правядзенні ў розных галінах народнай гаспадаркі.

Аб укаваных «права-трацкіскага блока», абвінавачваемы Шаранговіч разгарнуў шырокае шкідніцтва ў тэме сельскай гаспадаркі і прамысловасці СССР. Па гэтым паведаў абвінавачваемы Шаранговіч паказаў: «На месцах, для практычна ажыццяўлення нашых шкідніцкіх замаслаў, была створана сетка шкідніцкіх дыверсійных груп...» (Т. 6, л. с. 49).

I. ШПІЯНАЖ СУПРОЦЬ СОВЕЦКАЙ ДЗЯРЖАВЫ І ЗДРАДА РАДЗІМЕ

Следствам устаноўлена, што большасць гавароў «права-трацкіскага блока», абвінавачваемых па гэтай справе, ажыццяўляла сваю злечытную дзейнасць па прамому ўказанню Троцкага і на плянах, шырока задуманых і распрацаваных у генеральных штабах некаторых замежных дзяржаў. Агента германскай разведкі — відны трацкіст абвінавачваемы Крэцінскі, на допыце ў Пракуратуры Саюза ССР 2 снежня 1937 года заявіў: «На шпіёнскую сувязь з немцамі я пайшоў па прамому заданню Троцкага, які даручыў мне пачаць па гэтым паведаў перагаворы з генералам Сентам...» (Т. 3, л. с. 102).

Абвінавачваемы Крэцінскі, гаворачы далей аб сваёй і сваіх саўдзельнікаў здродніцкай дзейнасці, паказаў: «З генералам Сентам і Хэссе мы дагаварыліся аб тым, што будзем садзейнічаць рэйхсверу ў стварэнні на тэрыторыі СССР раду агульных разведчых пунктаў шляхам бесперашкоднага пропуску камандзіроў рэйхсверам разведчых пунктаў і што мы будзем забяспечваць рэйхсвер разведчымі матэрыяламі, г. зн. па-просту гаворачы, будзем нямецкімі шпіёнамі. За гэта рэйхсвер абавязваўся штогод выплачваць 250.000 марак у выглядзе субсідыі на кантррэвалюцыйную трацкісцкую работу...» (Т. 4, л. с. 186).

Той-жа абвінавачваемы Ракоўскі, гаворачы аб сувязі ворага народа Л. Троцкага з англійскай разведкай, паказаў: «Троцкі, як мне было вядома, з'яўляўся агентам «Інтэліжэнс-Сервіс» з канца 1926 года. Аб гэтым мне паведаміў сам Троцкі.» (Т. 4, л. с. 363).

Абвінавачваемы Рыкава паўнамоцна пацвердзіў наяўнасць здродніцкай сувязі прыхільнікаў з фашыскай Польшчай, паказаўшы: «... Група ўдзельніцкай арганізацыі прыхільныя пазіцыі з укаванымі ўказаннямі, у мэтах ажыццяўлення нашых змоўшчыцкіх, здродніцкіх планаў, устанавіла сувязь з фашыскай Польшчай, з польскімі разведвальнымі органамі ў прыватнасці.» (Т. 1, л. с. 118).

Следствам устаноўлена, што цэлы рад такіх дыверсійных і шкідніцкіх актаў змоўшчыкамі быў у правядзенні ў розных галінах народнай гаспадаркі.

Аб укаваных «права-трацкіскага блока», абвінавачваемы Шаранговіч разгарнуў шырокае шкідніцтва ў тэме сельскай гаспадаркі і прамысловасці СССР. Па гэтым паведаў абвінавачваемы Шаранговіч паказаў: «На месцах, для практычна ажыццяўлення нашых шкідніцкіх замаслаў, была створана сетка шкідніцкіх дыверсійных груп...» (Т. 6, л. с. 49).

Закранаючы абставіны ўстаўлення сувязей трацкіскай арганізацыі з нямецкай разведкай, абвінавачваемы Крэцінскі паказаў, што ён з іммі 1921 года вёў з камандзіроў германскіх рэйхсверам генералам Сентам перагаворы аб атрыманні ад рэйхсвера грашовых сродкаў для выдання трацкіскай падпольнай работы ўзмен праддасць трацкістамі нямецкай разведцы шпіёнскіх матэрыялаў. Абвінавачваемы Крэцінскі па гэтым паведаў паказаў: «Троцкі даручыў мне па прыездзе ў Берлін звязацца па гэтым пытанню перагаворы з генералам Сентам. Гэту дырэктыву Троцкага я выканаў...» (Т. 3, л. с. 14 об.).

Абвінавачваемы Крэцінскі, гаворачы далей аб сваёй і сваіх саўдзельнікаў здродніцкай дзейнасці, паказаў: «З генералам Сентам і Хэссе мы дагаварыліся аб тым, што будзем садзейнічаць рэйхсверу ў стварэнні на тэрыторыі СССР раду агульных разведчых пунктаў шляхам бесперашкоднага пропуску камандзіроў рэйхсверам разведчых пунктаў і што мы будзем забяспечваць рэйхсвер разведчымі матэрыяламі, г. зн. па-просту гаворачы, будзем нямецкімі шпіёнамі. За гэта рэйхсвер абавязваўся штогод выплачваць 250.000 марак у выглядзе субсідыі на кантррэвалюцыйную трацкісцкую работу...» (Т. 4, л. с. 186).

Той-жа абвінавачваемы Ракоўскі, гаворачы аб сувязі ворага народа Л. Троцкага з англійскай разведкай, паказаў: «Троцкі, як мне было вядома, з'яўляўся агентам «Інтэліжэнс-Сервіс» з канца 1926 года. Аб гэтым мне паведаміў сам Троцкі.» (Т. 4, л. с. 363).

Абвінавачваемы Рыкава паўнамоцна пацвердзіў наяўнасць здродніцкай сувязі прыхільнікаў з фашыскай Польшчай, паказаўшы: «... Група ўдзельніцкай арганізацыі прыхільныя пазіцыі з укаванымі ўказаннямі, у мэтах ажыццяўлення нашых змоўшчыцкіх, здродніцкіх планаў, устанавіла сувязь з фашыскай Польшчай, з польскімі разведвальнымі органамі ў прыватнасці.» (Т. 1, л. с. 118).

Следствам устаноўлена, што цэлы рад такіх дыверсійных і шкідніцкіх актаў змоўшчыкамі быў у правядзенні ў розных галінах народнай гаспадаркі.

Аб укаваных «права-трацкіскага блока», абвінавачваемы Шаранговіч разгарнуў шырокае шкідніцтва ў тэме сельскай гаспадаркі і прамысловасці СССР. Па гэтым паведаў абвінавачваемы Шаранговіч паказаў: «На месцах, для практычна ажыццяўлення нашых шкідніцкіх замаслаў, была створана сетка шкідніцкіх дыверсійных груп...» (Т. 6, л. с. 49).

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА „ПРАВА-ТРАКЦІСЦКАГА БЛОКА“ АБВІНАВАЎЧАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ

ПА СПРАВЕ Бухарына Н. І., Рыкава А. І., Ягоды Г. Г., Крэсцінскага Н. Н., Ракоўскага Х. Г., Розенгольца А. П., Іванова В. І., Чэрнова М. А., Грынёва Г. Ф., Зеленскага І. А., Бессонава С. А., Ікрамава А., Хаджаева Ф., Шаранговіча В. Ф., Зубарэва П. Т., Буланова П. П., Левіна Л. Г., Плетнёва Д. Д., Казакова І. Н., Максімава-Дзікоўскага В. А. і Кручкова П. П.—

абвінавачваемым у тым, што яны па заданню разведка варажых да Совецкага Саюза замежных дзяржаў склалі змоўніцкую групу пад назвай «права-тракцісцкі блок», паставіўшую сваёй мэтай шпіянаж у карысць замежных дзяржаў, шкідніцтва, дыверсіі, тэрор, падрыхтоўку ваеннай магутнасці СССР, правакацыю ваеннага нападу гэтых дзяржаў на СССР, расчлененне СССР і адрыў Украіны, Беларусі, Сярэдне-Азіяцкіх Рэспублік, Грузіі, Арменіі, Азербайджана, Прымор'я на Далёкім Усходзе — у карысць паміжных замежных дзяржаў, нарэшце, звяржэнне ў СССР існуючага сацыялістычнага грамадскага дзяржаўнага ладу і аднаўленне капіталізма, аднаўленне ўлады буржуазіі.

П Р А Ц Я Г

супроць В. І. Левіна, як главы савецкага ўрада.

Бухарын і іншыя змоўшчыкі, як гэта відаць з матэрыялаў следства, мелі сваёй мэтай сарваць Брэсцкі мір, звернуць савецкі ўрад, арыштаваць і забіць В. І. Левіна, І. В. Сталіна і Я. М. Свердлова і сфармаваць новы ўрад з бухарынаў, якія тамды для маскіроўкі называлі сабе «левымі» камуністамі, тракцістамі і «левых» эсэраў.

Даштаны ў Пракуратуры Саюза 19 і 20 лютага гэтага года былі членамі цэнтральнага камітэта партыі «левых» эсэраў В. А. Карэлін да наступнага паказання аб змоўніцкай дзейнасці ў 1918 годзе эсэраў і бухарынаў:

«Канчатковая згода з «левымі» камуністамі ў барацьбе супроць савецкага ўрада на чале з Леніным, Сталіным і Свердловам была нам дасягнута пасля VII з'езда камуністычнай партыі.

Перагаворы з «левымі» камуністамі вялі па даручэнню ЦК «левых» эсэраў Камкоў, Праш'яна і Я. М. Свердлова (Т. 44, л. с. 86).

Гаворачы аб характары гэтых перагавораў і ролі абвінавачваемага Бухарына Н. І., Карэлін В. А. далей паказваў:

«Прапанова Бухарына была — не спыняцца на арышце ўрада, а прасіць фізічнае знішчэнне кіраўнікоў савецкага ўрада і, у першую чаргу, Левіна і Сталіна».

Гэта-ж пацвердзілі і іншыя асобы, даштаныя ў якасці сведкаў па гэтай справе.

Але ў былых кіраўнікоў цэнтральнага камітэта партыі «левых» эсэраў Б. Д. Наміоў паказваў:

«Я асабіста меў разгавор з Бухарыным, які мне заявіў, прыкладна, наступнае: «Барацьба ў нас у партыі супроць пазіцыі Левіна па пытанню аб Брэсцкім міры прымае вострыя формы. У нашых радах дэбуцэнта пытанне аб стварэнні новага ўрада з «левых» эсэраў і «левых» камуністаў». Пры гэтым Бухарын наваў Пятанова, як галымца кандыдата ў кіраўнікі новага ўрада і заявіў, што змена ўрада мысліцца шляхам арышту яго складна на чале з Леніным.

Далейшыя перагаворы з Бухарыным вяліся Карэліным і Праш'янавым. К канцу сакавіка месяца паміж «левымі» камуністамі і «левымі» эсэрамі было дасягнута канчатковае пагадненне аб тым, што:

1. «Левыя» камуністы ў барацьбе з большасцю і савецкім ўрадам аказваюць «левымі» эсэрам арганізатывую і палітычную дапамогу; 2. Сумеснымі дзеяннямі «левых» эсэраў і «левых» камуністаў павінен быць скінут ўрад Левіна і сфармаван новы ўрад з складзе «левых» камуністаў і «левых» эсэраў.

Пасля гэтага «левыя» эсэры арганізавалі забойства Мірбаха і ліпенскага мяцежу. У курсе рыхтавання штурму забойства Мірбаха і ліпенскага мяцежу «левыя» камуністы былі поўнасна.

Даштаны ў якасці сведкаў у Пракуратуры СССР 19 лютага гэтага года былі кіраўнікі і актыўныя ўдзельнікі групы «левых» камуністаў Янулева В. Н., Осінікі В. В. і Манцэва В. Н. поўнасна пацвердзілі наяўнасць у 1918 годзе змовы, арганізаванай па ініцыятыве абвінавачваемага Бухарына блокам «левых» камуністаў і «левых» эсэраў супроць В. І. Левіна, як главы савецкага ўрада.

Так, Янулева В. Н. паказваў:

«Бухарын мне развіў такую мысьць, што палітычна барацьба набывае ўсё больш вострыя формы і справа не можа абмежавацца адной толькі палітычнай фэліцэнтай аб недавер'і да ЦК партыі. Бухарын заявіў, што справа няўдзячна павінна дайсці да змены кіраўніцтва, у сувязі з чым стаіць пытанне аб арышце Левіна, Сталіна і Свердлова і нават аб фізічным іх знішчэнні».

Осінікі В. В. па гэтым поведзе паказваў:

«Асноўны разгавор аб нашых мерах па звяржэнню ўрада Левіна ў мяне быў з Бухарыным Н. І. Прыблізна ў маі 1918 г. (або канцы красавіка) я меў гутарку з Бухарыным, у якой запытаў яго, наколькі прадаўцы мае весткі аб яго мерах падвергнуць арышту ўрад Левіна.

Бухарын не адмаўляў такога свайго намеру.

Гаворачы далей аб гэтых «мерах», Осінікі В. В. паказваў:

«Аб блоку «левых» камуністаў з «левымі» эсэрамі мне стала вядома ад Янулева, а затым ад Бухарына. Мне было таксама вядома ад іх, што ў сакавіку або красавіку 1918 года Бухарын выступіў на бюро (маскоўскім абласным) і прапанаваў арыштаваць Левіна, Сталіна і Свердлова. Пры гэтым Бухарын падкрэсліў, што ён схіляецца да таго пункта гледжання, што пасля арышту ўрада трэба будзе Левіна, Сталіна і Свердлова фізічна знішчыць».

Аналагічнае паказанне даў і Манцэва В. Н., даштаны ў Пракуратуры Саюза 20 лютага г. г., а імяна:

«Я пацверджаю, што паміж «левымі» камуністамі і «левымі» эсэрамі быў заключан блок.

Я пацверджаю, што, прыкладна, у сакавіку—красавіку на вузкім пасяджэнні бюро Бухарын зрабіў даклад, у якім дапусціў рад папярэдняга скарочана ў адрасе савецкага ўрада і прапанаваў арганізаваць звяржэнне савецкага ўрада і арыштаваць Левіна, Сталіна і Свердлова з тым, каб фізічна іх знішчыць».

Аб ролі Л. Троцкага ў змове супроць В. І. Левіна ў 1918 годзе абвінавачваемы Бухарын паказваў:

«Гэтаму часу зноў узнікла ідэя перавароту і арышту Левіна, Сталіна і Свердлова, як вызначальных фігур партыйнага і савецкага кіраўніцтва, на гэты раз па ініцыятыве Троцкага, якому прапанава «левыя» эсэраў стала вядома, відавочна, як я мяркую, ад Пятанова».

да ЦСР вочных стаўках з абвінавачваемым Бухарыным сведкаў Осінікі В. В., Янулева В. Н., Манцэва В. Н., Карэліна В. А. і Наміова Б. Д., апошнія поўнасна пацвердзілі свае паказанні, выкладзеныя вышэй.

Пад цяжарам гэтых улік абвінавачваемы Бухарын прызнаў рад злучных фактаў і паказаў:

«Я павінен прызнаць, што ў нас быў неспрэчны кантакт з «левымі» эсэрамі, які базіраваўся на платформе гвалтоўнага звяржэння савецкага ўрада на чале з Леніным, Сталіным і Свердловам, з наступным арыштам Левіна, Сталіна і Свердлова і стварэннем новага ўрада з «левых» камуністаў і «левых» эсэраў».

Устаноўлены ў сучасны момант дадныя аб злучнасці, зробленыя абвінавачваемым Бухарыным і ворагам народа Троцім у 1918 г. супроць савецкай дзяржавы і яе кіраўнікоў В. І. Левіна, І. В. Сталіна і Я. М. Свердлова, праймаюць поўны свет на ўсю наступную дзейнасць банды Бухарына і Троцкага, абвінавачваемай у сучасны момант у найжорсткіх дзяржаўных злачынствах, учыненых ёю па прамых закланых фашысцкіх разведках у перыяд 1921—1937 гг.

ФОРМУЛА АБВІНАВАЧАННЯ

Следства лічыць устаноўленым, што:

1. У 1932-33 гг. па заданню разведка варажых да СССР замежных дзяржаў абвінавачваемымі па гэтай справе былі складзена змоўніцкая група пад назвай «права-тракцісцкі блок», паставіўшая сваёй мэтай шпіянаж у карысць замежных дзяржаў, шкідніцтва, дыверсіі, тэрор, падрыхтоўку ваеннай магутнасці СССР, правакацыю ваеннага нападу гэтых дзяржаў на СССР, паражэнне СССР, расчлененне СССР і адрыў Украіны, Беларусі, Сярэдне-Азіяцкіх рэспублік, Грузіі, Арменіі, Азербайджана і Прымор'я на Далёкім Усходзе — у карысць паміжных замежных дзяржаў, нарэшце, звяржэнне існуючага ў СССР сацыялістычнага грамадскага і дзяржаўнага ладу і аднаўленне ў СССР капіталізма і ўлады буржуазіі.

2. «Права-тракцісцкі блок» уступіў у зносіны з некаторымі замежнымі дзяржавамі ў мэтах атрымання з іх боку ўзброенай дапамогі для ажыццяўлення сваіх злучных замыслаў.

3. «Права-тракцісцкі блок» сістэматычна займаўся ў карысць гэтых дзяржаў шпіянажам, снабжэннем замежных разведкі важнейшымі дзяржаўнымі сакрэтнымі весткамі.

4. «Права-тракцісцкі блок» сістэматычна ажыццяўляў шкідніцтва і дыверсіі ў выглядзе актывізацыі галінах сацыялістычнага будаўніцтва (у прамысловасці, у сельскай гаспадарцы, на чыгуначным транспарце, у галіне фінансаў, камунальнай гаспадарцы і т. д.).

5. «Права-тракцісцкі блок» арганізаваў рад тэрарыстычных актаў супроць кіраўнікоў ВКП(б) і савецкага ўрада і ажыццяўляў тэрарыстычныя акты супроць С. М. Кірава, В. Р. Меншынскага, В. В. Куйбішы, А. М. Горькага.

Усе абвінавачваемыя ўлічваюцца як паказанымі сведкаў, так і маючымі ў справе дакументальнымі данымі і рэчымі доказамі і поўнасна прызналі сабе вінаватым у прад'яўленых ім абвінавачваннях.

На падставе выкладзенага абвінавачвання:

1) Бухарын Нікалай Іванавіч, 1889 года нараджэння; 2) Рыкаў Аляксей Іванавіч, 1881 года нараджэння; 3) Ягода Генрых Грыгор'евіч, 1891 года нараджэння; 4) Крэсцінскі Нікалай Нікалаевіч, 1883 года нараджэння; 5) Ракоўні Хрысціян Георг'евіч, 1873 года нараджэння; 6) Розенгольц Абрахам Паўлавіч, 1889 года нараджэння; 7) Іванов Іванавіч Іванавіч, 1893 года нараджэння; 8) Чэрнов Міхаіл Аляксандравіч, 1891 года нараджэння; 9) Грынёва Грыгорый Фёдаравіч, 1890 года нараджэння; 10) Зелены Ісаак Абрамавіч, 1890 года нараджэння; 11) Бессонаў Сяргей Аляксеевіч, 1892 года нараджэння; 12) Ікрамаў Акмаль, 1898 года нараджэння; 13) Хаджаев Файзула, 1896 года нараджэння; 14) Шаранговіч Васіль Фаміч, 1897 года нараджэння; 15) Зубарэў Пракопій Цімафеевіч, 1886 года нараджэння; 16) Буланов Павел Петровіч, 1895 года нараджэння; 17) Левін Леў Грыгор'евіч, 1870 года нараджэння; 18) Плетнёў Дамітрый Дамітравіч, 1872 года нараджэння; 19) Назанов Ігнацій Нікалаевіч, 1891 года нараджэння; 20) Максімаў-Дзікоўні Венямін Адамавіч (Абрамавіч), 1900 года нараджэння; 21) Кручов Пётр Петровіч, 1889 года нараджэння, — у тым, што, з'яўляючыся актывістым удзельнікам антысавецкай змовы, зрабіў найжорсткія дзяржаўныя злачынствы, укаваныя ў п. п. 1—5 формулы абвінавачвання, прадгледжаныя арт. 58-1а, 52-2, 58-7, 58-8, 58-9 і 58-11 КК РСФСР, а абвінавачваемыя Іванов, Зелены і Зубарэў, апрача таго, зрабілі злачынствы, прадгледжаныя арт. 58-13 КК РСФСР.

У выніку выкладзенага ўсе ўказаныя вышэй абвінавачваемыя падлягаюць суду Ваеннай Калегіі Вярхоўнага Суда Саюза ССР.

Справы ў адносінах Осінікі В. В., Янулева В. Н., Манцэва В. Н., Карэліна В. А., Наміова Б. Д., Стунава І. Н., Арцёміна Е. В., Запарона І. В., Савойкіна І. М., Семёнава Г. І. і Членова С. Б. — выдзелены ў асобае праіздольства.

Справа ў адносінах д-ра Вінаградова А. І. за яго смерцю праіздольствам спынена.

Справа ў адносінах Енуцідзе А. С. разгледжана Ваеннай Калегіяй Вярхоўнага Суда СССР 15 снежня 1937 года. Дзея абвінавачвае заключэнне складзена ў г. Маскве 23 лютага 1938 года.

Пракурор Саюза ССР А. ВЫШЫНСКІ.

ПРАЦЭС АНТЫСОВЕЦКАГА „ПРАВА-ТРАКЦІСЦКАГА БЛОКА“

ДЗЁННІК РАНІШНЯГА ПАСЯДЖЭННЯ 2 САКАВІКА

2 сакавіка, у 12 гадзін дня, у Маскве, у Кастрычніцкім зале Дома Саюзаў, Ваенная Калегія Вярхоўнага Суда Саюза ССР у адкрытым судовым пасяджэнні прыступіла да разгляду справы Бухарына, Рыкава, Ягоды, Крэсцінскага, Ракоўскага, Розенгольца, Іванова, Чэрнова, Грынёва, Зеленскага, Бессонава, Ікрамава, Хаджаева, Шаранговіча, Зубарэва, Буланова, Левіна, Плетнёва, Казакова, Максімава-Дзікоўскага, Кручкова, абвінавачваемым у зрадзе радзіме, шпіянажы, дыверсіях, тэроры, шкідніцтве, правакцыі ваеннай магутнасці СССР, правакцыі ваеннага нападу замежных дзяржаў на Савецкі Саюз і стаўіўшых сваёй задачай звяржэнне ў СССР існуючага сацыялістычнага грамадскага і дзяржаўнага ладу і аднаўленне капіталізма, аднаўленне ўлады буржуазіі, гэта ёсць у злучнасці, прадгледжаныя арт. 58-1а, 58-2, 58-7, 58-8, 58-9 і 58-11 Крымінальнага Кодекса РСФСР, а абвінавачваемыя Іванова, Зеленскага і Зубарэва, апрача таго, у злучнасці, прадгледжаныя арт. 58-13 КК РСФСР.

Склад суда — старшынюючы — Старшыня Ваеннай Калегіі Вярхоўнага Суда Саюза ССР армянскага В. В. Ульрых, члены суда — Намеснік Старшыні Ваеннай Калегіі — корвасюрэнт І. О. Матульвіч, дыванюрэнт Б. І. Іеўлеў і запасны член суда — брыгадюрэнт І. М. Зыраваў.

Абвінавачанне падтрымлівае Пракурор Саюза ССР А. Я. Вышыньскі.

Старшынюючы тав. Ульрых, адкрыўшы судовы пасяджэнне, дапытвае пасудзімых, ці атрымалі яны абвінавачванне заключэнне. Усе пасудзімыя адказваюць станоўча. Затым тав. Ульрых паведамляе, што абаронцам пасудзімага Левіна дапушчана на халадніцкую самаго пасудзімага члена маскоўскай калегіі абаронцаў Браўда І. Д., абаронца пасудзімых Плетнёва і Казакова на іх халадніцкую дапушчана член ма-

ДЗЁННІК ВЯЧЭРНЯГА ПАСЯДЖЭННЯ 2 САКАВІКА

Вячэрняе пасяджэнне Ваеннай Калегіі Вярхоўнага Суда Саюза ССР 2 сакавіка пачынаецца з допыту пасудзімага Грынёва, аднаго з відных удзельнікаў «права-тракцісцкага блока», агента фашысцкай разведкі, шкідніка ў галіне фінансаў Савецкага Саюза.

Поўнасна пацверджаючы свае паказанні, даныя ім на папярэднім следстве, Грынёва прызнае, што ён зрабіў рад найжорсткіх злачынстваў супроць СССР.

Грынёва прызнае, што ён на працягу рэвалюцыйнага перыяду актыўна барацьбу супроць савецкай ўлады, разам з Шумскім і іншымі, прымаў удзел у арганізацыі паўстанчых атрадаў, а таксама ў перакідцы на тэрыторыю Савецкай краіны дыверсантаў, петляроўскіх эмісараў і зброі для іх. Пасля таго, як нацыяналістычная арганізацыя была зкрыта, Грынёва не спыняў сваёй зрадніцкай работы. Ён звязаўся з варажой разведкай. Як паказвае Грынёва, у 1935 годзе ён уступіў у прапаганда ў Любчанка ў стварыўшыся раней на Украіне нацыянал-фашысцкую арганізацыю.

Украінскія нацыянал-фашысты паставілі сваёй задачай арганізацыю ўзброенай ітэрвенцыі фашысцкіх дзяржаў супроць Савецкага Саюза. У гэтых мэтах украінскія нацыянал-фашысты звязаліся з «права-тракцісцкім блокам», з ваеннымі змоўшчыкамі Тухачэўскім і іншымі. У гэты час Грынёва ўстаўляў сувязь, па яго выразу, з «культывымі коламі» адной з варажых Савецкаму Саюзу дзяржаў. Пасрэднікам з'яўляўся Крэсцінскі.

Грынёва быў звязан з віднейшымі заправіламі антысавецкага «права-тракцісцкага блока» — Гамарнікам, Рыкавым, Пятаковым. Галоўнай стаўкай блока, паказвае Грынёва, была стаўка на ітэрвенцыю фашысцкіх агрэсараў.

Радом пытанню дзяржаўны абвінавачваў тав. Вышыньскі высьвятляе тэрарыстычную дзейнасць «права-тракцісцкага блока». Гэта злачынства дзейнасць, па прызнанню Грынёва, была адной з асноўных задач змоўніцкай арганізацыі, адрэаўшай па дырэктыве ворага народа Троцкага.

Намячалася ўбраць Ежова, — паказвае Грынёва.

— Што значыць убраць? — пытае дзяржаўны абвінавачваў.

— Убраць, гэта значыць забіць, — адказвае Грынёва. І далей ён расказвае суду аб тым, якіх выканавіў «права-тракцісцкі блок» падбраў для гэтай страшэннай справы.

Грынёва далей паказвае, як ён па заданню «права-тракцісцкага блока» ажыццяўляў шкідніцтва ў галіне фінансавых гаспадаркі і тавараабароту. Скажэнне падатковай палітыкі, накіраванае супроць ітэрасаў працоўных, паслабленне фінансавога кантролю, падрыхтоўка капіталіста будаўніцтва, няправільнае фінансаванне сельскай гаспадаркі, няправільнае планаванне тавараабароту, здыкі над насельніцтвам — такая злачынная работа, ажыццяўляўся гэтымі прэзэрнымі ворагамі народа.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб аслабіць сярэднюю супроць савецкай ўлады, сёньч незадаволенне сярод сялян.

У 8 гадзін 30 мінут вечара пачынаецца допыт пасудзімага Чэрнова. У мінуты меншавік, Чэрнов уступіў у камуністычную партыю, як ён сам заўважыў, фармальна. Чэрнов прызнае, што ён вёў актывіўную барацьбу з партыяй і савецкай ўладай. У 1928 годзе ён уступіў у контррэвалюцыйную арганізацыю правых, атрымліваючы ад Рыкава ўказанні, як яму дзейнічаць, каб